

środa, 14.01.2026

III. SYMBOLIKA OBRAZU Matki Bożej Nieustającej Pomocy

.

III. SYMBOLIKA OBARZU

Obraz Matki Boskiej Nieustającej Pomocy, to ikona przedstawiająca cztery święte postacie:

1. Dziwicę Maryję
2. Dzieciątka Jezus
3. Archaniola Michała
4. Archaniola Gabriela

.

Postacie te opisują litery, umieszczone w tle ikony:

MP-~~XX~~- Maryja Matka Boga (po obu stronach górnej części obrazu)

IC-XC - Jezus Chrystus (po prawej stronie głowy Dzieciątka Jezus)

~~XXX~~- Archanioł Michał (nad Arch. Michałem po stronie oglądającego obraz)

O~~XX~~- Archanioł Gabriel (nad Arch. Gabrielem, po prawej stronie).

.

Maryja, a właściwie połowa Jej postaci, jest przedstawiona w czerwonej tunice, granatowym płaszczu od spodu zielonym i w niebieskim nakryciu głowy, przykrywającym włosy i czoło. Na welonie, w jego środkowej części, znajduje się złota gwiazda z ośmioma prostymi promieniami, a obok malarz umieścił krzyż promienisty na wzór gwiazdy.

.

Jej głowę otacza, charakterystyczny dla szkoły kreteńskiej, kolisty nimb. Oblicze Maryi jest lekko pochylone w stronę Dzieciątka Jezus trzymanego na lewej ręce. Prawą, dużą dłoń o nieco dłuższych palcach, charakterystycznych dla obrazów typu "Hodegeteria", co znaczy „wskazująca drogę”, Maryja obejmuje ręce Jezusa. Jej spojrzenie charakteryzuje czuły smutek, ale nie patrzy na swojego Syna, lecz wydaje się przemawiać do patrzącego na obraz. Miodowego koloru oczy i mocno podkreślone brwi dodają obliczu piękna i wyniosłości.

.

Dzieciątko Jezus jako jedyne przedstawione jest w całości. Spoczywa na lewym ramieniu Matki, a rączkami ujmując mocno Jej prawą dłoń. Przyodżnię jest w zieloną tunikę z czerwonym pasem i okryte jest czerwonym płaszczem. Opadający prawy sandał z różki dzieciątka pozwala dostrzec spód stopy, co może symbolizować prawdę, że będąc Bogiem jest także prawdziwym człowiekiem. Jezus ma kasztanowe włosy, a Jego rysy twarzy są bardzo dziecięce. Stopy i szyja Dzieciątka wyrażają jakby odruch nagłego lęku przed czymś, co ma niechybnie nadejść. A tym, co wydaje się przerażać małego Jezusa, jest wizja męki i cierpienia, wyrażona poprzez krzyż i gwoździe niesione przez Archaniola Gabriela. Po drugiej stronie obrazu Archanioł Michał ukazuje inne narzędzia męki krzyżowej: włócznię, trzcinę z gąbką i naczynie z octem.

.

Maryja, pomimo że jest największą postacią obrazu, nie stanowi jego centralnego punktu. W geometrycznym środku ikony znajdują się połączone ręce Matki i Dzieciątka, przedstawione w taki sposób, że Maryja wskazuje na swojego Syna, Zbawiciela. Mamy tutaj do czynienia z typem ikony zwanej "Hodegeteria", ponieważ Maryja wskazuje na Chrystusa, Który sam siebie nazwał „Drogą, Prawdą i Życiem” (J 14,6).